

Vibeke Larsen, ríkisumboðsmaður:

– Allir limir eins góðan rætt í Fólkinginum

– Fyri mær er Fólkingið eisini tingið hjá føroyingum. Sambært grundlógini hava føroysku umboðini somu rættindi og t.d. umboðini á Bornholm, sigur ríkisumboðsmaðurin, sum fyrstu ferð í sinu lívi hevur verið sofaveljari

DAGNY JOENSEN

Ríkisumboðsmaðurin hevur havt úr at gera at fáa til vega valúrslit o.a. tilfar, sum hon letur Innanríkisráðnum og Forsætisráðnum.

Tað er hennara uppgáva sum umboð fyrri danska ríkið í Føroyum.

– Hetta valið er eitt av teimum mest spennandi eg havi verið við til, og tað gjørdist ikki minni spennandi, av tí at tað nærum stendur á jøvnum millum partarnar høgru- og vinsturmeigin, sigur Vibeke Larsen.

Eins nóg til báðar síðir

– Hvat kann dragast burtúr úr úrslitum í danskum politikki?

– Tað eru veljarnir sum hava valt, og úrslitið er at nú eru tveir nærum eins stórir blokkar í Fólkinginum. Tað merkir ivaleyst, at tað ikki eru so stórir munur, tá eins nógvir veljarar eru á báðum síðum, sigur

ríkisumboðsmaðurin.

Hon vísir á, at nú skal fínteljingin fara fram í teimum trimum ríkispartunum, men at einar 10.000 atkvøður skulu til, fyri at fáa eitt fólkingingsmandat afturat.

Í lagi at vera tungan á vágskáluni

– Hvat heldur tú um at annað føroyska umboðið er vordin tungan á vágskáluni?

– Tað er í lagi. Vit kunnu ikki loyva okkum at siga, at tað er skeiðt. Spurningurin er bert, hvussu føroysku umboðini nýta síná stóðu, men rætt er, tá sagt verður, at ein ikki kann standa uttan fyri.

– Ein sannleiki er í orðunum hjá Søren Kirkegaard, tá hann sigur, at við ikki at velja, hevur tú longu valt!

Hvørt Jóannes Eidesgaard av hesum kann seta dansku stjórnini krøv, sigur Vibeke Larsen, at tað hevur hon onga meining um, men vísir til útalislíni hjá nýggja fólkingingsumboðnum, at

hann fer at tosa við sín flokk um hetta.

– Hann segði eisini, at hann ikki vildi geva seg út í politiska prostitútion, og at tað ikki var ein spurningur um at keypa og selja. Tað vil eg ikki siga meir um, sigur Vibeke Larsen.

Danir biða spentir eftir lögmanni

– Hvør hevur nú útspælið í at fara undir samráðingar við danir?

– Eftir hvat skilst, so eigur útspælið at koma frá Edmundi Joensen. Eg veit eini um, hvussu gongur við tí, men bert, at danir biða spentir, men tað er eitt politiskt mál, sigur Vibeke Larsen.

– Tú livir og virkar í føroyska samfelagnum, men er umboð fyrri danska ríkið her. Í hvørjum parti var tú valnátina?

– Fyri mær er ikki talan um tveir partar í fólkinginum. Har eru 179 limir, har av tvey eru úr Føroyum og tvey úr Grønlandi. Her eru eingir mótsetningar.

– Sjálv havi eg fyrri fyrstu ferð nakrantíð, verið sofaveljari. Tað kemst av, at eg í gerandisdegnum ferðist millum politikarar í tinginum, og tí ikki vil hava sett politiskan dám á mín persón.

– Hinvegin, so fari eg á kommunuval. Hetta er serføroyskt val, har eg kann verða við, tá talan er um, hvat skal henda t.d. í býnum har eg búgvi.

– Tá spurningurin er um landspolitikk og politik á stjórnarstigi, sum eg havi nógvið at gera í mínum arbeiði, vil eg ikki hava ein politiskan samleika festan á mær.

– Eg eri føroyingar í Føroyum, havi grønt pas, føroyskt P-tal og gjaldi skatt í Føroyum.

Heimstýrislógin

gever okkum rættindi

– Hetta er ein rættur, sum Heimstýrislógin gever mær. Hon sigur, at eg eri ein føroyskur persónur, við danskum statsborgarskapi, men sum búgvi í Føroyum.

Vibeke Larsen, ríkisumboðsmaður: – Ein sannleiki er í orðunum hjá Søren Kirkegaard, tá hann sigur, at við ikki at velja, hevur tú longu valt!

– Tí kann eg t.d. heldur ikki brævatkvøða í Danmark, sigur Vibeke Larsen, sum heldur sama er galdandi við t.d. fólkingingsumboðnum.

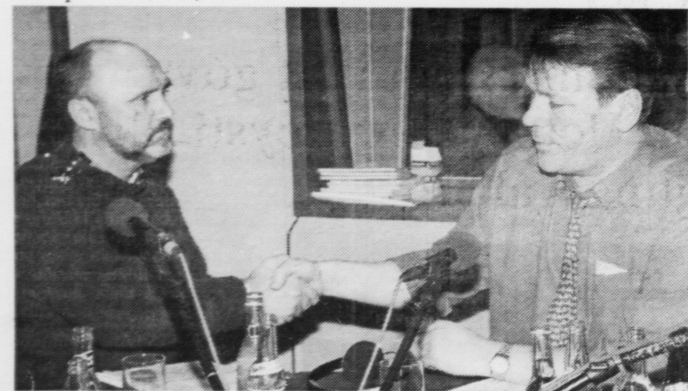
– Danska Fólkingið er

eisini tingið hjá føroyingum. Sambært grundlógini hava føroysku umboðini sama rætt og somu stóðu, sum allir hinir limirnir í Fólkinginum, sigur Vibeke Larsen.

Jákup Pauli Strøm, lærari í samfelagsfrøði í Hoydølum:

Trúvirðið er lyklaorðið

– Tað er lagnunar speisemi, at Jóannes Eidesgaard, sum í sínum valstríði greitt segði seg ikki vilja stuðla sosialdemokratiska flokkin, nú skal avgera um Nyrup Rasmussen skal sleppa at halda fram sum forsætisráðharri, sigur Jákup Pauli Strøm

DAGNY JOENSEN

Stóru politisku broytingarnar á fólkingingsvalinum, í mun til politisku samansetingina í Løgtinginum, nýtist ikki at fáa avleiðingar fyri fæddu politikkinn í tinginum.

Tað heldur Jákup Pauli Strøm. Hann heldur serliga at umboðan Javnaðarflokksins í danska tinginum er á hugaverð og ikki sørt lógin.

Tað at Jóannes Eidesgaard gerst „17. maðurin“ í danskum politikki, krevur, at hann skal vera sera, sera varin. Heldur hann ikki orð í tí hann fæddi fram í valstríðnum, um ikki at blanda seg í danskan innanríkis-mál, missir hann kanska stóru framgongdina, sum flokkur hansara fekk á valnum.

Noyðist at halda orð

Jákup Pauli Strøm nýtir myndberingina, at formaðurin í Javnaðarflokkinum ríður á eini knívsegg, og at nú ræður um, ikki at yvirspæla síni kort.

– Kann Jóannes Eidesgaard fáa eina góða avtalu fyri Føroyar og ávirkan, so vit fáa broytingar í írakis-felagsskapinum, kann tað gagna honum, men hetta er

ikkur nógur góð stóða, sum nú er.

– Tað er sum at velja millum kolera og pest. Hann noyðist tó at hava eina greiða stóðu og halda seg til lyftini, sum hann hevur givið, sigur Jákup Pauli Strøm.

Lærin í samfelagsfrøði heldur ikki, at fólkingingsval kann samanberast við lögtingsval, tó at nógur valevni júst fæddu fram føroysk landspolitiskt mál í valstríðnum, sum eins væl kunnu nýtast á komandi vali. Hann vísir til, at eitt nú Sjálfstýrisflokkurin fæddi valstríð uppá vátunnnilín - og við sera góðum úrsliti.

Ein avbjóðing fyri tingmenn í Vágum

– Hetta kann fáa tingmenninir í Vágum fyri Fólka-flokkinn og Sambandsflokkinn at nýta sama valagn til lögtingsvalið, fyri ikki at missa sínar atkvøður.

Um hvat flokkarnir høvdu at bjóða í valstríðnum, var tilbóðið hjá Fólka-flokkinum, at veljarnir kundu atkvøða fyri persónum.

Sambandsflokkurin fæddi valstríðinn á ríkisfelagsskapinum, og lítið annað høvdu at bjóða.

– Javnaðarflokkurin kom væl frá valinum, av tí at teir ikki bjóðaðu gull og grønar skógar, men gjørdur veljarunum greitt, hvørja stóðu teir høvdu, við ikki at fara upp í tingbólknum hjá danska Sosialdemokratinum.

Ósemjan í Tjóðveldis-flokkinum ein forðing

Tjóðveldisflokkurin hevði trupulleikar av, at teir ikki vóru samdir innanhýsis, og tað kann fáa avleiðingar fyri komandi val, um teir fara at klandrast.

Tað hevur eisini týðning, hvussu flokkurin til lögtingsvalið fer at leggja til rættis, og um teir kunnu semjast, eins og hvussu teir prioritera valevnini fyri flokkinn.

– Hvat kunnu teir fimm uppstillaðu flokkarnir meta út frá valinum?

– Lögtingsvalið kann ikki samanberast við hetta valið, tí her eru ikki allir flokkar umboðaðir, eins og lokalmál og geografiska stóðan hevur óðrvísi leiklut lögtingsvali, sigur Jákup Pauli Strøm.

Framhald á síðu 23